

4.3.2025

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Metsäteollisuus ry:n kirjallinen lausunto, VN/1263/2025

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan varautumissuunnitelma metsätuhoihin, luonnos 27.1.2025

Pyydettyinä lausuntona Metsätuhovarautumissuunnitelmasta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuus ry pitää erittäin tärkeänä, että vuonna 2014 julkaistu varautumissuunnitelma metsätuhoihin korvataan uudella ja että suunnitelma päivitetäisiin jatkossa 3–5 vuoden välein. Lisäksi Metsäteollisuus ry:n mielestä on loogista, että metsätuhoihin varautumisessa käytetään perustana kokonaisturvallisuuden kansallisen varautumisen yhteistoimintamallia.

Elinvoimaiset ja hyvin kasvavat metsät ovat suomalaisen metsäteollisuuden toiminnan kulmakivi. Metsäteollisuus tuottaa puupohjaisia ratkaisua ihmisten arkeen meillä ja muualla. Lisäksi osa tuotteista korvaa fossiilisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita. Tuotanto edellyttää puun häiriötöntä saatavuutta. Tällä hetkellä 95 prosenttia teollisuuden käyttämästä puuraaka-aineesta saadaan kotimaasta.

Metsätuhoihin varautuminen

Metsäteollisuus ry kannattaa ehdotusta, että vuosittain harkitaan tarvetta eri tuhonaiheuttajiin keskittyviin tarkempiin valmiussuunnitelmiin. Lisäksi olisi tärkeää kehittää metsätuhoihin liittyviä riskiperusteisia karttoja ja niiden ajantasaisuutta, jotta tuhoihin pystyttäisiin paremmin varautumaan.

Kuten varautumissuunnitelmassa todetaan, kotimaisen puuraaka-aineen ja puuenergian saatavuuden turvaaminen ja omavaraisuuden ylläpito on osa kansallista varautumista kriisitilanteisiin. Metsien hyvästä kasvusta ja elinvoimaisuudesta huolehtimisen lisäksi on erityisen tärkeää huolehtia infrastruktuurin ja tiestön kunnosta. Tiestön hyvä kunto ja toimivuus mahdollistavat tuhokohteen nopean saavuttamisen sekä samaan aikaan puuraaka-aineen saatavuuden turvaamisen kaikissa tilanteissa.

Metsätuhojen ennaltaehkäisy

Metsäteollisuus ry pitää erittäin tärkeänä, että muuttuvassa ilmastossa metsätuhojen ennaltaehkäisyä pyritään tehostamaan ja näin välttämään mahdolliset laajemmat tuhot. Metsäteollisuus ry näkee tutkittuun tietoon perustuvan neuvonnan ja viestinnän metsien hyvästä hoidosta keskeisenä tekijänä. Puuston hyvästä kasvukunnosta huolehtiminen läpi

4.3.2025

puuston koko kiertoajan antaa parhaan pohjan metsätuhoihin varautumiselle nyt ja edelleen muuttuvassa ilmastossa. Metsänomistajan omien metsien tuntemiseen ja niiden aktiivisen ja oikea-aikaiseen hoitoon tulee panostaa neuvonnalla nykyistä määrätietoisemmin.

Puuta jalostava teollisuus on omassa monimuotoisuustiekartassaan huomioinut sekametsien kasvatuksen tärkeyden osana metsätuhojen ehkäisyä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä keinona edistää luonnon monimuotoisuutta. Tiekartassa nostetaan esille lisätiedon tarve koskien puulajisuhteiden optimeja ilmastokestävyuden ja monimuotisuuden kannalta. Lisäksi tiekartassa korostetaan eri puulajien jalostetun metsänviljelyaineiston saatavuuden varmistamista.

Tuhotilanteessa toimiminen

Puuta ostavalla teollisuudella on keskeinen rooli tuhoalueen puun korjuun suunnittelussa ja toteutuksessa. Tällöin mahdollisimman nopea tilannekuvan luominen sekä luotettava ja nopea viestintä eri organisaatioiden välillä on välttämätöntä.

Metsätuhoista elpyminen

Metsäteollisuus ry pitää hyvänä, että metsätuhoista elpymisessä korostetaan tuhoalueen ripeän uudistamisen ja jalostetun viljelyaineiston käyttöä. Suunnitelmaluonnoksessa on kuitenkin selkeä ristiriita: Elpymisen osalta korostetaan nimenomaan jalostetun metsänviljelyaineiston käyttöä. Hieman myöhemmin tekstissä kuitenkin tuodaan esiin eri-ikäisrakenteinen metsänkasvatus, jossa ei voida metsänviljelyä ja jalostettua metsänviljelyaineistoa hyödyntää.

Varautumisen tärkeimmät kehittämiskohteet

Metsäteollisuus ry pitää varautumissuunnitelman luonnoksessa esitettyjä toimenpiteitä kattavana. Erityisen tärkeitä ovat toimenpiteet, joilla edistetään tiedonkulkua Pohjoismaiden ja Euroopan tasolla ilmastonmuutokseen ja kansainväliseen kauppaan liittyvien riskien kasvaessa. Myös kaukokartoitusmenetelmien kehittäminen osana tuhojen seurantaa hyvänä.

Metsätuhoja koskeva vastuunjako ja viestintä

Metsätuhoja koskeva vastuunjako on suunnitelmaluonnoksessa erittäin selkeästi kuvattu. Metsäteollisuus ry haluaa kuitenkin korostaa nopeiden ja selkeiden viestintäkanavien ja toimintamallien testaamisen tärkeyttä, jotta merkittävän tuhon sattuessa kaikki toimijat tietävät vastuunsa ja tilanteeseen pystytään reagoimaan riittävän nopeasti.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja